

LAIVAS

No. 39

1924

"LAIVAS" (THE SHIP)

Published Weekly by "Draugas," Publ. Co.

Entered as second-class matter July 12, 1921 at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

PRENUMERATOS KAINA:

AMERIKOJE:

Metams	\$2.00
Pusei metų	\$1.00
Vienam num.	\$0.10

UŽSIENIUOSE:

Metams	\$3.00
Pusei metų	\$1.50

SUBSCRIPTION RATES:

U. S. A.:

One Year	\$2.00
Six Months	\$1.00
Single Copy	\$0.10

ELSEWHERE:

One Year	\$3.00
Six Months	\$1.50

"DRAUGAS," PUBLISHING CO.,

2334 So. Oakley Ave.,

Chicago, Illinois

Savaitės Kalendorėlis

Rugsėjo — Spalio mėn. 1924 m.

39 Savaitė — XVI SEKMADIENIS PO SEKMINIŲ

28. Sekmadienis	šv. Vaclavo, karal. kentėtojo.
29. Pirmadienis	šv. Mykolo, Arkangelo.
30. Antradienis	šv. Hieronymo, Bažn. Daktaro.
1. Trečiadienis	šv. Remigijaus, vysk. išpaž.
2. Ketvirtad.	šv. šv. Angelų Sargų.
3. Penktadienis	šv. Gerardo, vien.
4. Šeštadienis	šv. Pranciškaus Assiziečio, išpaž.

L a i v a s

SAVAITINIS LIETUVIŲ KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

No. 39

Rugsėjo (Sept.) 22, 1924

Metai IV

TURINYS:

1. XVI Sekmadienis po Sekminių: Šv. Mišių Lekcija ir Evangelija pusl. 794-795
2. Tikyba ir Dora: Ražančiaus Mėnuo — Kaip auga apgavikai ir vagys 796-801
3. Žiedeliai: “Krikščionių Pagelba” — “Kame gausinosi nuodėmė — ten dar labiau gausinosi malonė” 802-810
4. Naujoji Federacijos Centro Valdyba 811
5. Katalikų Pasaulys: 812-813
6. Klausimai ir Atsakymai: Krikštas ir Krikšto tėvai — Bagotų šliubas namie — Kelionė į Romą 814-815
7. Lietuvos žinios 816-817
8. Vaikučių Skyrius: Igytė — Jurgutis 817-819
9. Aukos — Redakcijos Atsakymai 819

XVI SEKMAD. PO SEKMINIŲ.

L E K C I J A

EFEZ. 3, 13—21.

BROLIAI, Prašau, nenusiminkite dėl mano sielvartų už jus, kurie yra jūsų gyrius. Todėl aš klaupiuos ant kelių prieš mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvą, nuo kurio kiekviena tėvystė danguje ir žemėje gauna vardą, kad Jis duotų jums sulig savo garbės turtais susitiprėti jėga per Jo Dvasią ir vidujinį žmogų, kad Kristus tikėjimu gyventų jūsų širdyse, ir kad jūs butumėte išsakyję ir sutvirtėję meilėje, kad galėtumėte suprasti draug su visais šventaisiais, koks yra platumas, ilgumas, aukštumas ir gilumas, taip pat pažinti perviršijančią visokį žinojimą Kristaus meilę, kad butumėte pripildyti viso Dievo pilnumo. Tam gi, kurs savo veikiančia mumyse jėga gali padaryti be palyginimo daugiau, kaip prašome ar išmanome, Jam tebunie garbė Bažnyčioje ir Kristuje Jėzuje per visų amžių kartas. Amen.

E V A N G E L I J A

LUK. 14, 1—11.

ANUO metu, Jėzui įeinant į namus vieno parisiejų vyriausiojo subatoje valgyti, atsitiko, kad jie tykojo Jo. Štai Jo akyvaizdoje stovėjo vienas žmogus sergąs vandens liga. Tuomet Jėzus atsiliepdamas į įstatymo žinovus ir parisiejus tarė: Ar valia subatoje gydyti? Bet jie tylėjo. Tai Jis ėmė jį, pagydė ir paleido Atsiliepdamas gi į juos Jis tarė: Jei kieno jūsų asilas ar jautis įkrinta į šulinį, ar ne tuojau subatos dienoje jį ištraukia? Ir į tai jie negalėjo Jam atsakyti. Patėmijęs, kaip pakviestieji rinkosi sau vyriausias vietas prie stalo, Jis pasakė prilyginimą ir jiems tarė:

Pakviestas į vestuves, nesisėsk vyriausioje vietoje, kad kartais ne-
butų pakviesta garbingesnio už tave, kad tas, kurs tave ir jį kvie-
tė, atėjęs, nesakytų tau: Užleisk šitam vietą! Tuomet tu turėtumei
nuraudęs sėstis žemiausioje vietoje. Bet budamas pakviestas, eik ir
atsisėsk žemiausioje vietoje, kad atėjęs tas, kurs tave kvietė, tau
sakytų: Prietėliau, slink aukščiau! Tuomet tau bus garbės akyvai-
zdoje sėdinčių draug prie stalo. Nes kiekvienas, kurs save aukština,
bus pažemintas, ir kurs save žemina, bus paaukštintas.

TIKYBA IR DORA.

RAŽANČIAUS MENUO.

Šventoji Bažnyčia įvairiuose reikaluose, priespaudo-
se, persekiojimuose, viešose nelaimėse — visuomet šaukda-
vosi V. Dievo pagalbos. O kad greičiau Dievas išklausytų,
dažnai šaukdavosi šventųjų, o ypač Švenč. Panelės užtary-
mo.

Ražančiaus pradžia.

Prieš septynis šimtus metų pietinėje Prancuzijoje, at-
sirado klaidatikių vadinam albigensais. Tie klaidatikiai
niekino Sakramentus, tikėjimą, dorą; jie paėmė daugelį
miestų ir visur nežmoniškai žudė gerus katalikus, versda-
mi juos prisidėti prie klaidingojo jų mokslo. Karaliai, no-
rėdami juos numalšinti, siuntė kareivius, bet negalėjo įvei-
kti. Tais laikais gyveno šv. Dominikas. Jisai suprato,
kad ginklu negalima priveikti klaidatikių grįžti į tikrąją
Bažnyčią, kad reikia žodžiu įtikrinti, atversti į gerąjį kelią.
Šventasis, atėjęs į klaidatikių miestus, pradėjo aiškinti tik-
rąjį Kristaus mokslą, bet mažai kas tenorėjo klausyti. Tuo-
met Šventasis šaukėsi V. Dievo pagalbos. Kartą, kuomet
jisai meldėsi už klaidatikius, apsiereiškė jam Švenčiausioji
Panelė ir išmokino kalbėti Ražančių, sakydama, kad toji
malda padėsianti atversti išklydėlius. Šventasis linksmas
ėjo į bažnyčią, kad padėkojus Dievui už apreiškimą; ir tuo
tarpu, kaip pasakojama senovės raštuose, patys varpai,
niekeno nejudinami, ėmę skambėti, žmonių subėgo daugy-

bė; o šv. Dominikas pirmą kartą viešai atkalbėjo Ražančių, taip kaip buvo Švenč. Panelės išmokintas. To pirmojo Ražančiaus vaisiai būvo tikrai stebuklingi, nes žmonės mišiomis grįžo į šventą tikėjimą, ir kur tiktai Šventasis platinio Ražančių, visur nusidėjėliai grįžo prie Dievo. Ir taip, laikui bėgant, tasai albigensų mokslas visai išnyko.

Ražančiaus šventė.

Į pietus nuo Lietuvos yra didelė (Turkijos valstija. Turkija prieš keturis šimtus metų buvo labai galinga, visi karaliai prieš ją drebėjo. Taigi tais laikais turkų sultonas sumanė užkariauti visą pasaulį ir visai išnaikinti katalikų tikėjimą; jisai norėjo, kad apie V. Jėzų niekas nei nekaltėtų. Jau turkai buvo pradėję karą ir paėmę keletą miestų, kuomet juos sutiko krikščionių laivynas, Austrijos kunigaikščio Jono vedamas, netoli Lepanto Graikijos pakraščiuose. Tai buvo Spalių 7, 1571 m. Nors krikščionių buvo daug mažiau, bet jie, Dievo padėdami ir Švenčiausios Panelės globojami, visai sunaikino galingą turkų laivyną. Vėliau to pergalėjimo atminčiai liko Bažnyčioje šventė, vardu Švenčiausios Marijos Ražančinės. Tą šventę įsakė švęsti visiems katalikams Popiežius Klemensas XI, 1716 m., o Leonas XIII priskyrė prie didesniųjų švenčių.

Ražančius kilni malda.

(Kadangi Ražančių yra išmokinusi pati Švenč. Panelė, todėl jisai yra Dievui ir Marijai didžiai malonus; yra malonus V. Jėzui ir Marijai, nes mes, kalbėdami Ražančių, atsimename svarbiausias valandas iš V. Jėzaus ir Švenč. Jo Motinos gyvenimo. Ražančių didžiai gerbė Šventieji ir Popiežiai. Šv. Pijus Popiežius, nors labai daug turėjo už-

siėmimo, tečiaus nei vienos dienos nepraleisdavo neatkalbėjęs Ražančiaus. Šv. Karolius Boromėjus kasdien kalbėdavo ir liepdavo kalbėti savo klierikams. Šv. Jonas Berchmanas norėjo numirti, laikydamas rankoje pašvęstą Ražančių. Šv. Pranciškus Ksaveras gydydavo ligonius, palytėdamas juos savo Ražančiumi. Šv. Pranciškus Salezjus ir šv. Alfonsas buvo padarę prižadus kasdien kalbėti Ražančių. Nes, kaip Rymo Popiežiai daugelį kartų yra išsitarę, Ražančius yra tiesiausias kelias tikėjimui praplauti, klaidoms naikinti, Dievo rustybei malšinti, dildinti nusidėjimams. Ražančius yra tikinčiųjų išganymas, Dievo malonių šaltinis, Bažnyčios papuošalas, geriausia priemonė įkurti žmonių širdyse Dievo ir Švenč. Panelės meilę, geriausia malda išsiprašyti taip labai mums reikalingą Švenč. Panelės globą ir užtarymą.

Ražančiaus nauda.

Ražančiaus naudą labai gerai suprato Popiežius Leonas XIII. Todel jo įsakymu visas Spalių mėnuo liko paskirtas Švenč. Panelės garbei ir kasdien per šitą mėnesį paliepta bažnyčiose kalbėti Ražančių. Dievo pakalba ir Šv. Panelės globa mūsų laikais yra labai reikalinga, nes dabar sukilo prieš šv. Bažnyčią, prieš V. Jėzų daugybė neprietelių, kurie įvairiausiais budais stengiasi išvartyti iš žmonių širdžių V. Dievą. Visoki bedieviai žodžiu ir raštais žemina šventą tikėjimą, įkalbinėja žmonėms, kad neklausytų Bažnyčios, nevaikščiūtų išpažinties, neklausytų šventųjų Mišių, — pamaldumą ir dorą gyvenimą, vadindami davatkų išmišlu, o maldas tuščiais kunigų prasimanymais; net nori įkalbėti, buk V. Dievo nei kito gyvenimo numirus visai nėsama, buk su žmogaus mirčia visa pasi-

baigia, todėl tikrai čia ant žemės, sako, reikia laimės, o tai žemės laimei įgyti visos priemonės yra leistinos, butent: vagystės, plėšimai, užmušimai, nes tokie vogdami arba atimdami svetimus pinigus, sakosi, pasiimą tikrai savo dalį, pasiimą tai, kas jiems priklausa.... Kad toji bedievybė ir ištvirkimas kuogreičiausiai sumažėtų ir visai išnyktų, mes privalome melsti Dievą per Švenč. Panelės užtarymą. Dažnai kalbėdami Ražančių. Be to, dar daug turime įvairių savo rūpesčių ir reikalų, ar ligos, ar nuliudimai, ar nelaimės mus slėgia, bėgkim visuomet prie Švenč. Panelės, glauskimės prie Josios, Josios užtarymo maldaukime, o Ji, būdama geriausioji mūsų Motina, be abejo išklausys mus visuose mūsų reikaluose.

Atlaidai.

Be Švenč. Panelės globos, kalbėdami Ražančių dar galime pelnyti daugybę atlaidų, kuriais galime mažinti laikiną bausmę, užsilikusią mums atkėsti šiame arba busimame gyvenime. Kai per išpažintį gauname išrišimą iš mirštamųjų nuodėmių, mums esti Sakramento galybė dovanojama amžinoji bausmė pragare, bet pasilieka dar nedovanojama laikina bausmė, — taigi tąją bausmę dildo atlaidai. Atlaidais galima šelpti ir mirusiųjų dušias, ypač dušioms yra naudinga Ražančiaus malda.

Kad daugiau atlaidų pelnius, reikia pasirūpinti pašvęstas su atlaidais Ražančius. Kas kalba ant Ražančiaus pašvęsto su kryžiokiniais atlaidais, gali pelnyti už kiekvieną "Tėve mūsų" ir kiekvieną "Sveika Marija" po 500 dienų atlaidų.

Todel, skaitytojai, matydami tokią didžią Ražančiaus naudą, netingėkime kalbėti Ražančiaus, ypač kalbėkime jį

dažnai Spalių ir Gegužės mėnesiuose, kad vertai pagarbinus mūsų Motiną Mariją, nes kaip mūsų senovės giesmė sako:

“Ražančius šventas ved stačiai į dangų,
Visi turtai už nieką prieš Ražančių brangų.”

Ispėjimas.

Baigdamas rašyti turiu pridėti trumpą pastabą, kad Ražančius yra tikinčiųjų išganymas, o privestuosiuose giesmės žodžiuose pasakyta, kad Ražančius veda stačiai į dangų. Rasi kam pasirodys, kad užtenka kalbėti Ražančių, o eisi į dangų be išpažinties, be gerų darbų. Kas taip manytų, didžiai klystų, nes be gailesčio už nusidėjimus, nėra nusidėjimų atleidimo; katalikas, norintis dangaus karalystės, privalo pildyti visus Dievo ir Bažnyčios įsakymus ir savo luomo priedermes, o nusidėjęs privalo išpažinti savo nuodėmes kunigui, kad gavus išrišimą. Ražančius pavadinta tikinčiųjų išganymu ir keliu į dangų tik delto, kad kalbantieji Ražančių yra Šv. Panelės globoje; jeigu toksai žmogus sunkiai nusidėtų, Švenč. Panelė išmels jam tikrą gailestį ir įkvėps jam norą eiti išpažinties; o teisingam žmogui išmels malonę, kad neįpultų į sunkius nusidėjimus, išmels malonę ištesėti gerame ligi mirties.

J. B.

KAIP UŽAUGA APGAVIKAI IR VAGYS!

Kas savo vaikų neprižiuri, nemokina jų nejudinti nei mažiausio svetimo daikto, tas turi užauginti blogus žmones. Štai kaip kai kurie tėvai užaugina vagis ir apgavikus:

1) Jeigu tėvai patys turi ilgus pirštus, jei mėgsta sve-

timą daiktą paimti, tai ir jų vaikai dažniausiai to pat nuo savo tėvučių išmoksta.

2) Negerai daro tėvai siųsdami savo vaikus ubagauti, nes beubagaudami greičiausiai išmoksta apgauti ir neteisingsiais būti.

3) Mokina vaikus vogti, jeigu tėvai nežiuri, ką vaikas parsinešė namo iš savo kaimynų arba nuo kitų vaikų.

4) Labai niekais paverčia vaikus, nieko nesakydami už paėmimą nesiklausus kokio nors daikto nuo savo tėvų, jeigu leidžia vogti cukrų ir saldumynus.

5) Dar blogiau jeigu nieko nesakoma vaikams už laužymą medelių ir paukštelių lizdų naikinimą.

6) Lygiai pragaištinga leisti vaikams pasisaviinti rastą daiktą ir neliepti jiems ieškoti žmogaus, kurio tasai daiktas gali būti.

7) Jeigu nesibara ir nedraudžia vaikams mainikauti su vaikais savo daiktais ir pirkinėti nuo jų svetimus daiktus, jeigu nesubara už prigaudinėjimą besibovinant ir bežaidžiant su sau lygiais vaikais, negali tėvai susilaukti nuo tokių vaikų ką gera. Dar maži budami įpranta toki vaikai visokias suktybes daryti, augaudinėti ir vogti. Negerą turi papratimą kai kurie tėvai užtarti savo vaikus, jeigu kas sugavo juos ką pikta bedarant. Užtardami tik tai dar labiau padrasina juos negerai elgties.

8) Lyginai, kas nerauja iš vaiko širdies įpratimo tinginiai, mėtyti pinigus, arba perdaug didelio prisirišimo prie turty, tas negali sakyti, kad jo vaikai užaugę nebus vagys ir apgavikai.

Reikia atsiminti, kad niekas išsyk arklio nevagia. Nuo adatos visada pradeda. Turi užtatai tėvai žiurėti, kad jų vaikai nei mažiausio svetimo daikto niekad nepalytėtų.

ŽIEDELIAI.

“KRIKŠČIONIŲ PAGELBA.”

Šešioliktame šimtmety, visos Europos valstybės buvo baimę apimtos, kuomet išgirdo, kad didžiausios minios puolaukinių turkų užėmė Šventąją Žemę, maršuoja Europos link. Nebuvo pajėgos, kuri drįstų sulaukyti turkus. Jie ėjo viską naikindami. Iš didžiųjų miestų palikdavo tik gruvėsius. Iš žmonių kaukolių sukraudavo didžiausių kruvių, kaip pergales ženklus.

Ir taip vis arčiau ir arčiau artinosi prie krikščioniško pasaulio centro -- Rymo.

Ryme, Šventuoju Tėvu buvo Pijus V. Šv. Tėvas dieną ir naktį meldė Dievo nebausti savo vaikų. Ir kuomet dangus buvo apšviestas nuo degančių miestų turkų padegamų, Šv. Tėvas prabilo į pasaulio krikščionis. Išgirdę Šv. Tėvo balsą, iš visų kraštų suvažiavo karžygiai, suėjo daugybė paprastų žmonių ginti netik krikščiosybę, bet viso pasaulio civilizaciją.

Spalio 7 d krikščioniško pasaulio laivynas, po vadovybe austrijoko Don John, susirikiavęs pietinės Europos jurose, išplaukė iš uostų atplaukiančio neprietelio link, kuris buvo kelioliką kartų skaitlingesnis. Didelė Lépanto įlanka juodavo nuo daugybės turkų laivų.

Tuom tarpu ant kiekvieno krikščioniško laivo plėvėsavu šv. Petro vėliava. Ant vyriausio komendanto laivo, buvo išstatyta didelė Panelės Švenčiausios stovykla, gi pats komendantas laikydamas rankoje kryžių, aplankė kiekvie-

na laivą, ragindamas kareivius drąsiai stoti į kovą.

Baisus reginys pasidarė, kuomet susirėmė du pasauliu; rytų gaujos ir vakarų krikščionija. Tuometiniai istorikai vadina tą kovą negirdėtą kova. Tuom tarpu kuomet smarkūs mušiai ėjo, pasilikusieji namie vyrai, moterys ir vaikai meldėsi prie Panelės Švenčiausios. Rymo gatvės buvo pilnos maldininkų, priešaky visų maldininkų Šv. Tėvas, Kas gyvas meldėsi kalbėdami ražančių. Netik Ryme žmonės meldėsi, bet visuose Italijos kampuose.

Po trijų valandų smarkaus mušio per nepraregiamus dumus, krikščioniškai pusei nušvito saulė. Iš trijų šimtų turkiškų laivų, vos spėjo pabėgti tik apie penkias dešimtis, kiti du šimtai penkios dešimtis laivų, su tris dešimtis tuktančių kraugeringų turkų pasinėrė kruviname Viduržemio jūrų vandeny.

Padėkai už tą pergalę Šv. Tėvas įdėjo į litaniją žodžius: "Pagalba krikščionių," kurie buvo pirmą sykį atkalbėti pirmą sekmadienį Spalio mėn. Panelės Šv. Ražancavos darbei.

P. Vitkus.

"KAME GAUSINOSI NUODĖMĖ— TEN DAR LABIAU GAUSINOSI MALONĖ."

Friburgo Miestas.

Plačiai pragarsėjusių Šveicarijos sniegotų kalnų slėnyje stovi istorinis Friburgo miestas. Amžinieji kalnai, kurie iš visų pusių jį apsupa, lyg budrus sarga gina jį nuo negeistinių srovių intekmės.

Viduramžio ypatybės teikia Friburgui savotiškos išva-

dos ir reikšmės. O margos apielinkės duoda jam tikrai spalvuoto vaizdo. Kiek akimis siekti, Sarinos upės krantai, tamsiais eglėnais papuošti, žavi žmogų. Gili duoba veik apjuosianti visą miestą, kviečiai gamtamibi gėrėtis gausiais gamtos turtais: ji žavi kiekvieną savo grože ir puikumu. Skaidrus akmenis krantai stačiai krinta į upę, plikos aštrios uolos ir amžinai žalios eglės ir pušys augančios krantuose džiugina žmogaus širdį ir kelia mintis aukšlyn.

Be gausių ir turtingų gamtos grožių žiurėtojo akį traukte traukia ir senobinių sienų, istorinių tvirtovių liekanos. Jos riokso vienos, apleistos, tartum nuobuodžiaudamos. Joks graudus trimito balsas neardo jų ramybės, nei šarvuoti kareiviai jau neskuba išgirdus trimitą gaudžiant. Mirties tyła ten viešpatauja.

Žiurėtojas matuodamas apreges, pastebi didingą šv. Mokalojaus bažnyčios bokštą arba nuošalų vienuolyną, kuris saldžioj ramybėje aukštai iškilęs gėrėsi snuduruojančiu po jo kojų miestu. Friburgo vingiuotos gatvės, gatvelės ir takeliai, priekyvietės ir ilgi trepai, fontanos, gausiai pilantieji savo mirgantį vandnį į akmeninius loviūs — stebina keleivį. Skaitlingi laikrodžiai gaudžią tyloje, žvaigantis kaimenų skambužiai savo melodingais aidais kelia vaizduotėje kilnių gyvenimo vaizdų ir piešia tylaus sodžiaus grožę.

Friburgo namai yra pastatyti iš didelių akmenų ir turi ypatingą stilių. Kiekvienas namas turi savo darželį ant langinyčių. Gatvėse pilna žaidžiančių vaikų. Jų raudoni veideliai ir žibančios akutės traukia keleivį prie jų. Kartais jie baliai prieina pasveikinti kunią ir prašyti

pavekslėlo. Ir koks tyras džiaugsmas spindi jų veiduose, jei laimi savo prašymą.

Gyventojai yra katalikai. Jų garbė ir pasididžiavimas yra, kad jie ilgai ir drąsiai kovojo su kenksminga klaidatikių ir masonų slaptų draugijų įtaka. Katalikų priešai buvo skaitlingi ir galingi. Bet Barbingoji Daugaus ir Žemės Karalienė atėjo jiems į pagalbą. Už tai friburgiečiai davė a Ji garbingą vardą — Tikėjimo Gynėja. Šiandien Friburgas yra persekiojamų kitur vienuolių prieglauda.

...e mažiau didžiuojasi friburgiečiai dar dviem milžiniškais kybančiais ant Sarinos ir Gutteronos upių tiltais.

Vienas tiltas jungiąs Sarinos krantus yra 70 metrų aukščiau upės ir yra 375 metrus ilgio. Šešios velos, kurių galai užkasti žemėje, laiko tiltą. Ant krantų du milžinai stulpu, turinčiu po 26 metrus aukščio, yra veloms ramščiu. Iš tolo tiltas atrodo lyg varatinklio darbas, dailiai jungiąs gilios duobos krantus.

Antrasai tiltas nėra taip dailus ir jo vieta nėra taip žymi. Jis aukščiau gyboja ant upės už pirmąjį, bet yra daug trumpesnis.

Uola — Kopyltėlė.

Tar skaitlingų ir įvairių Friburgo liekanų, kuriomis keleivis įdomauja, yra viena vieta žavesnė už kitas. Toji vieta yra maža kopyltėlė, iškirsta aukštame akmens krante. Seniau masonų slaptingos apeigos joje įvykdavo. Dabar, Dievo apvaizdai surėdžius, šventi, tyrų širdžių prižadai ir maldos kyla prie Aukščiausiojo Dievo Didybės sosto.

Daugel gražių įvykių yra jungiama su tąja uola.

Lig 1466 m., Friburgo istorija nieko nesako apie ją.

Gi pažymima, kad 1466 m., Šventosios Dvasios Brolija ir "Friburgo" ligoninė bendrai turėjo tą vietą savo nuosavybėje. 1492 m. ji perėjo į "Gilian Freiburger" rankas už 200 svarų su sąlyga, kad 4 svarai būtų kas metai mokami Šv. Mikalojaus Baž. . Amžių bėgyje ta uola daugel kartų mainė savininkus. 1798 m. ji vadinos "Triejų Šveicarijų Maudyklės." Mažai jas telankydavo, išskyrus vasaros metu.

Čionai Sarinos dauba prasiplatina į gražią lankelę. Vieta yra labai paanši į istorinius graikų ir Romėnų amfiteatrus. Be to, gamta regis spyrės pralenkti savo apščiu, pagražindama vasarą tolygines apielinkes puikiais augalų turtais. Beveik viduryje Sarinos įlankos yra uola ant kairiojo kranto.

Masonų rankose.

Jau baigianties 20 amžini (1870) šita ir uola tapo masonų sąvastis. Didysis Magistras, p. Stoecklin, friburgietis, buvo labai gabus ir žymus advokatas. Jis iėjo pradinį ir aukštesnįjį mokslą Šv. Mikolo Gimnazijoje, Friburge; tačiau laisvas Vokietijos universitetų mokslas išplėšė iš jo neapvertinamą tikėjimo turtą. Jo pati gi buvo puiki ir uoli katalikė. Jos visos pastangos buvo kreipiamos sugražinti savo vyrą į tikėjimo šviesą, tačiau veltu darbas, nes paprastai atsakydavo: "Aš netikiu nė į Dievą nė į velnią." Nelaimingasis mirė staiga apopleksija 1884.

Paveldus uolą, didysis magistras liepė, kad uola būtų tinkamai pertaisyta ir aprupinta masonams reikalingais apeigoms rakandais. Ikišiol uola buvo naudojama maudynei. Tat, reikalas buvo ji visai pertaisyti. Šviesiojo magistro planas buvo ją taip perdirbti, kad būtų panaši į

koplytėlę. Padaryta koplytėlė turėjo 50 pėdų ilgio, 20 pločio ir 15 aukščio. Rami tyla ten viešpatavo, nes uola užėmė nuošalią vietą skardame krante. Vežimų dundėsis ten nesigirdėjo

I—ėjus per didžiąsias ir vienatines duris, keleivis pasijunta prieangyje. Tas kambarėlis tarnavo masonams tartum įeiga į vidurinę uolą, kuri neturėjo kitos įeigos nė išeigos. Tai buvo visai slapta vieta, Tik vienomis durimis galima guvo įeiti į vidų.

Ant to kambarėlio buvo kuoras, iš kurio buvo reginisi slaptinę koplytėlę. Du, trys langeliai, uoloje iškirsti, leido saulutės spindulius. Seni vargonėliai sudarė visus kuoro rakandus.

Patį koplytėlę buvo gražiai išpuošta sulig masonų dvasia ir nuomone. Reikalingų Katalikų Bažnyčios rakandų nestigo. Altorius, puikiai iškirstas iš to paties akmens kaip ir siena, dabino šventyklą. Čia ložos nariai paprastai atlikdavo savo “juodasias paslaptis.” Pas altorių buvo dailiai išdrožtos kėdės su aukštais atlošais. Didžioji kėdė stovėjo tarp dviejų kitų. Atlošai buvo vienodai pagaminti ir papuošti įvairiais masonų ženklais. Galop marmorinės grotelės baigė jos puošalus ir skyrė ložos išrinktuosius nuo paprastųjų “mužikų.” Viršui altoriaus penkspindulė žvaigždėlė, gražiai apšviesta, leido savo mirgančiąją šviesą ant kelių išrinktųjų, kurie tikėjos rasti laimes jėgos atnaujinti pasaulį, nuodijant žmonių protą nesąmoningais mokslais, atitolinančiais žmogų nuo Dievo. Daili trikampių, kamposų ir kitų įrankių juosta puošė koplytėlę. Pasieniu, akmeniniai suolai buvo skyriami paprastiesiems “mužikams.” Kad pašalinus viduje

nuobodu vienodumą ir tuštumą, buvo pastatyti trys apskriti akmeniniai stulpai, iškirsti iš tos pačios medžiagos, trikampiniojo tvarkoje, kurie tarnavo žiburiams. Pas duris stovėjo du trikampiu skobniu nat kurių, sakoma pragarinė ir šetoniška apeiga budavo atliekama dergti ir biauariausiai išniekinti švenčiausiąjį Sakramentą. Durų šulų atskirai, buvo išraižytos didelės raidės J ir B, o M. ant slenksčio. Įvairių, įvairiausių prasmės yra joms duodamos, bet paprasčiausiai priimtoji prasmė rodos yra "Prakeiktas Betliejaus Jėzus" (Jesus maudit de Bethlehem). Biandien raidė M jau dievotų žmonių išdildinta. Gi raidės J ir B dar ryškiai matomos viduje.

Pasak dabartinių gyventojų, prieangis buvo papuoštas dideliu kryžium, (kuris dabar yra "Marcello Muzėjuje, Friburge), Sopulingosios Panelės paveikslu ir šventųjų stovylomis ir tt. (Tuo pat kartu begėdiškos simbolių moterų ir senobinės mitologijos sibilių paveikslai, niekino šventuosius ženklus. Pas išorines duris, dvi keistos ir juokingos stovylos vaizdino angelus laikančiu šv. vandens indus. Dar r dabar išorinės durys turi visus masonų ženklus. Aukštesniuose apskrituose, protarpėse yra du tiesiu trikampiu turinčių viduryje mažesnių panašių trikampių tarp kurių buvo išriesta raidė "S." Viduriniame trikampyje buvo penkspindulė žvaigždėlė su didele raide "G." Galop, kamposas ir keturkampis yra viršutiniame kampelyje ir dapildo puošalą. Čionai visi masonų ženklai yra sudrauti, kad nuolat priminus nariams savo gyvenimo siekį.

Darželis prie uolos buvo papuoštas takais ir apsodintas medeliais. Čionai masonai praleisdavo savo atlieka-

mą laiką svarstydami ir prirengdami baisiausių tikybos paniekinimų. Ištolo, uolos, apielinkės puikiai atrodo ir masonų susirinkimai negalėjo sukelti įtarimo. Jie atrodė lyg teisėti rimtų žmonių pasilinksminimai. Vienok, nebuvo viešos ten įeigos iš gatvės. Kad ten įėjus, būtina reikėjo eiti per namą, kuris dar šandie sudaro sienos dalį kalno šone. Iš ten nariai slinko savo lindynėn požeminiu keliu. Pagaliaus, artimos apielinkės buvo medžiais ir medeliais apsodintos, ir tuo budu nuo žingeidaujantių kaimynų, masonų susirinkimus dengė.

“Šventosios Šeimynos” nuosavybė.

Friburgas nebuvo palankus tai pavojingai įstaigai ir pragaro ainijai nepasisekė vesti savo dalykus. Didelės uolos nustelbė ir sumalė draugiją. Masonai buvo priversti parduoti savo uolą. Artima didžiojo magistro giminė, prielanki katalykybei, įkalbėjo kun. de Ludeville jai paskolinti pinigų reikalingų tai vietai nupirkti. Pagaliaus, abiem sutikus, masonų žydinis virto ekspiacijos koplytėle. Netrukus koplytėlė tapo “Šventosios Šeimynos” draugijos sostine. Tos Draugijos vadas buvo uolus kunigas de Ludevilli.

Misijonierių Seserų globoje.

Gi padėtis buvo sunki. Savininkai pasijuto piniginėje sunkenybėje dėl padarytų didelių skolų. Tat pradėta ieškoti vienuolijos, kuri pirktų uolą. Aplinkybės buvo labai painios. Vienok, labai Godojamoji Motina Marija Kančios, Pranciškonų Marijos Misijonierių įsteigėja, kuriai buvo siuloma ta vieta, nors nedavė umai atsakymo, tačiau atvyko Friburgan ištirtų padėti. Apielinkės jai pa-

tiko. Ji pageidavo pavaldėti kopyltėlę, taip kaip buvo masonų likais. Tat, ji kreipės į tikrąjį savininką, kun. de Ludevillę ir pasekmingai užbaigė dalyką. Paskui, su tuo kunigo pagalba, skolos buvo atmokėtos.

Nors medžiaginė įstaigos pusė pasekmingai ir gražiai baigės, bet dar nebuvo vyskupo leidimo. Kad palengvintus dalykus, Šventoji Tikėjimo Skelbimo Kongregacija užtarė seseris Vyskupui., [Kard. Mermillod. Jo Eminencija labai susirupino, kadangi Šveicarijos valdžia neleisdavo naujų vienuolynų įsisteigti savo ribose. Vien senosios vienuolijos, kurios pirm naujausios konstitucijos, jau įkurtosios, buvo ramybėje paliekamos. Kardinolas tuomet tiesiog tarė, Motinai Marijai:

“Važiuk į Berną savo rubuose, Jei Federalė Taryba jus priims, netruks jums mano leidimo.”

Jos nuoširdžiai meldė Federalę Tarybą, kad leistų steigti Friburge namus, kurie būtų naudojami prieglaudai sergančioms seserims, ypač misijonieriams. Nustebo, tie vyrai, pamatę baltosias vienuoles. Įspudis buvo geras. Ir vienas įtekmingesnių, p. Ruckonner, nors klaidatikis, pasižadėjo padėti seserims. Ir leidimas buvo gautas.

Seserys tuoj paėmė į savo rankas uolą. Jos gausiai patyrė Dievo malonių, kai šv. Mišios buvo pirmą kartą atnašaujamos, uoloje, kur nesenai pragaro galybė viešpatavo visoje savo pilnybėje.

(Bus daugiau)

Naujoji Federacijos Centro Valdyba:

- Dvasios Vādas — **J. M. Kun. Pral. M. Krušas**,
3230 So. Auburn Ave., Chicago, Ill.
Pirmininkas — **Kun. I. Albavičius** —
717 W. 18th Str., Chicago, Ill.
Vice-Pirmininkas — **p. L. Šimutis** —
222 So. 9th Str., Brooklyn, N. Y.
Vice-Pirmininkas — **p. P. Daužvardis** —
366 Broadway So. Boston, Mass.
Iždininkas — **p. J. Mačiulis** —
222 So. 9th Str., Brooklyn, N. Y.

Sekretorius — **p. B. Mastauskas** —
2201 W. 22nd Str., Chicago, Ill.

Iždo Globėjai:

Kun. H. Vaičiunas—4943 W. 15th Str., Cicero, Ill.

Kun. B. Bumšas—2334 S. Oakley Ave. Chicago,

Kun. N. Pakalnis — 259 No. 5th Str., Brooklyn,

KATALIKŲ PASAULY.

Rastas senas rankraštis aprašantis Jėzaus gyvenimą. Nesenai žymus italas mokslininkas Mario di Martino rado rankraštį rašytą 58 metais Kristui gimus. Rankraštis aprašo smulkiai Jėzaus Kristaus gyvenimo ir kančios istoriją. Šis rankraštis, kaip spėjama, atidengs daug naujų ligšiol gal negirdėtų iš Kristaus gyvenimo nuotikių. Kalbama, kad rankraštis bus netrukus atspausstas.

Nepaprasta įdomybė Misijų Parodoje. Kitiems metams Romoje rengiama misijų paroda. Toje parodoje bus išstatyta įvairūs dalykai, kurie žiurėtoją supažindins su misijonierių gyvenimu. Tarp kitų dalykų bus išstatytas Šventosios Žemės atvaizdas padarytas iš medžiagos lyg molis — vadinamos "terra cotta." Šis atvaizdas yra 3 sieksnių ilgio ir 1½ sieksnio pločio. Jis kaip ant delno parodo visas vietas, kurias mūsų Išganytojas pašventė gyvendamas Žventoje Žemėje. Čia matai kalnus, kalvas, ežerus, upelius, miestus ir miestelius, toliau Kedrono klonį, Alyvų daržą, Golgotą, Betliejų ir tt. Šita įdomybė padarė prof. Marcellani, Šventojo Tėvo Pijaus XI parėdymu.

Holandijos Katalikai. Holandija skaito apie 7 milijonus gyventojų ir kuone trečdalis yra katalikai.

Katalikų Bažnyčia visais žvilgsniais daro pastangų.

Šiomet Amsterdame įvyko Tarptautinis Eucharistinis Kongresas. Kongreso pavykimas liudija, kad čia Bažnyčia stipriai stovi ir nuolat eina stipryn.

Bažnyčia su valstybe atskirtos kita nuo kitos. Bet valstybė remia bažnytines mokyklas lygiai kaip publiškas.

Amerikoje protestantai organizuojasi prieš katalikus, Holandijoje taip nėra. Čia protestantai ieško su katali-

kais vienybės, idant bendromis jėgomis kovoti socializmą, kuris yra didžiausias krikščionybės priešas.

Tos vienybės ieškoma daugiausia parlamente, kur katalikai sudaro trečdalį visų atstovų.

Protestantai parlamente sudaro ketvirtąją dalį visų atstovų. Susijungus su katalikais pasidaro didelė ir svarbi spēka. Nes tuomet socialistams ir liberalams, kaipo kai-riajam sparnui, belieka vos dvi penktosios dalys parlamen-te.

Ačių protestonų su katalikais koperavimui, šiandien čia religinės mokyklos valstybės lėšomis užlaikomos.

Katalikystė Ceylono saloje. Sala Ceylon dėl savo turtingumo ir gražumo vadinasi "Indijų jurių Perlas." Čia neseniai vien tik stabmeldžiai gyveno. 50 metų atgal Ceylone nebuvo daugiau 140,000 katalikų su 30 bažnyčių, 10 mokyklų, 2,000 mokinių ir 35 misijonierių. Dabar Ceylone yra su viršum 400,000 katalikų, apie 260 misijonierių, 770 bažnyčių ir koplyčių, 731 mokyklų ir daugiau 67,000 mokinių.

Katalikystė Rumunijoje. Rumunijoje yra 6 katalikiškos diecezijos. Jų vyriausia yra Bukaresto arkidiecezija, kuri skaito tik 70,000 katalikų. Tuo tarpu viso diecezijos gyventojų yra 4 milijonai. Diecezija Jassy skaito katalikų 100,000 iš 1,800,000 visų gyventojų. Vyskupija Csanad turi 950,090 katalikų iš 2 milijonų gyventojų. Diecezija Gross-Wardein skaito 320,000 katalikų. Diecezija Sutamare turi 684,000 katalikų. Transilvanijos diecezija skaito 430,000 katalikų. Viso katalikų Rumunijoje yra 2 milijonų 554 tustančių 99.

Neseniai Rumunijos valdžia padarė konkordatą (sutartį) su Šventuoju Sostu. Šv. Sostas paskyrė savo atstovu Rumunijoje Pral. Dolei.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

KRIKŠTAS IR KRIKŠTO TĖVAI.

Klausimas. Ar gali kunigas krikštyti kūdikį, neatsiklausęs, ar krikšto tėvai yra krikščionys; ar geras yra krikštas, jeigu krikšto tėvai yra ne krikščionys?

Iš Rockford.

Atsakymas. Kunigas, neatsiklausęs kas per vieni krikšto tėvai yra, krikštyti gali. Galima krikštyti ir visai nesant krikšto tėvų. Šv. Krikšto malonė bus suteikta kūdikiui, nors krikšto tėvai būtų žydai, ar bedieviai. Bet toks krikštas nebus pagal Bažnyčios įstatymus.

Krikšto tėvai yra reikalingi tam, kad kūdikio tėvams kartais mirus, būtų kas jų vietą našlaičiui užimtų ir šv. tikėjimo tiesų išmokytų. Kuomet kūdikis marinamas arba mirties pavojuje, galima pakrikštyti ir be krikšto tėvų: nes marinamam mokslas nebereikalingas, jam reikalinga Dievo malonė. Bet gyventi žadančiam reikia ne vien Dievo malonės, bet ir suaugusių globos bei mokslo. Tad kunigas neatsiklausęs krikšto tėvų, kas jie per vieni, arba prileisdamas nekrikščionis būti krikšto tėvais, negerai padarytų, nes kūdikis kartais galėtų palikti be šv. tikėjimo tiesų pažinimo. Stabmeldis ir žydas juk vaiko neišmokins tikėjimo į Jėzų Kristų.

Per krikštą Dievas kūdikiui duoda malonės, neatsižvelgdamas į krikšto tėvus. Bet krikšto tėvų pareika yra, kad tos Dievo malonės vaikas augdamas neprarastų.

Bažnyčia tad reikalauja, kad bent vienas iš krikšto tėvų būtų praktikuojantis katalikas.

BAGOTŲ ŠLIUBAS NAMIE.

Klausimas. Bagotiems kunigas duoda šliubą namie, o paprastus žmones liepia imti šliubą bažnyčioje. Ar yra koks skirtumas? *Iš Rockfordo.*

Atsakymas. Tarp jungtųjų bažnyčioje ir namuose yra skirtumas. Pirmasis skirtumas yra tas, kad kunigui į bažnyčią yra arčiau, negu į parapijono namus, tad kunigui tenka "pasiklapatyti." Kai kas turtingas ir užsigeidžia kunigą dėl fanaberijos "paklapatyti," tai už tai turbūt užmoka. Kunigas už tai nepyksta, nei Viešpats Dievas.

Antras skirtumas yra tai, kad bažnyčia yra vieta šventa, o namai kartais esti pragarai. Šventoje vietoje, bažnyčioje imtos jungtuvės yra gražesnės, žmonėms meilesnės ir prie Dievo palaimos artimesnės. Tad gerai kunigas daro, kad neturtingiems liepia bažnyčioje imti moterystės palaiminimą: gražiau ir prie Dievo arčiau.

Dievas neturtinguosius labiau myli. Tegu tik neturtingieji neužsikrečia turtingųjų fanaberijomis.

KELIONE Į ROMĄ.

Klausimas. Buvo skelbta, kad bus rengiama ateinančiais metais kelionė į Rymą ir Lietuvą. Kadangi tai yra šventieji metai, jubilėjiniai, tai daugelis kas rengiasi važiuoti. Praneškite ar bus tikrai surengta ir kada?

A. Paulauskytė.

Atsakymas. Jei bus, tai pavasarį. Apie tai parašysime, kai žinosime tikrai. Nelengva yra rasti vadovą. Kal vadovo keliauninkams tinkamo nesusiras, tol tikrai nieko nežinia.

LIETUVOS ŽINIOS.

Naujas Lietuvos atstovas Anglijai. Lietuvos Nepaprastu Pasiuntiniu ir Įgaliotu Ministeriu Anglijoje paskirtas p. E. Galvanauskas, buvęs Ministeris Pirmin. ir Užsienių Reikalų Ministeris.

Dainų šventė įvyko Kaune Rugpiučio 23-25 dienomis. Iš visos Lietuvos suvažiavo daininkų būriai. Arti 4,000 išlavintų choristų sudarė galingą bendrą chorą, kuriam vadovai buvo p.p. Naujalis, Šimkus ir Štarka, be atskirų chorų vedėjų. Dainų šventė pirmą kartą rengiama Lietuvoje. Suplaukė į Kauną tai šventei iš visų Lietuvos kampelių į 60,000 žmonių paklaustyti Lietuvos gražių dainų. Šios dainos buvo taip gražiai šito galingo aukstantinio choro dainuojamos, kad žavėti žavėjo publiką, kuri kiekvieną dainą lydėjo trukšmingais rankų plojimais ir šauksmais "valio!"

Trečioji Lietuvos Paroda įvyko irgi Kaune tuo pačiu laiku. Ją lankė didelis skaičius žmonių iš visos Lietuvos. Sakoma, kad kokios 100,000 žmonių aplankė tą trečiąją parodą. Parodoje buvo išstatyta įvairių įvairiausių, ypač ukio dalykų ir gyvulių.

Javų derlius Lietuvoje. Šių metų šlapias ir vėlus pavasaris javams gera nelėmė: rugiai žemesnėse vietose išmirko, vasarojaus sėja buvo užsivilkusi. Bet blogo pavasario pasekmės pataisė gera vasara, kuri buvo užtekinai šilta ir nepersausa. Tai gerai žėlė pievos, rugiai augo ir brendo geromis sąlygomis. Nors šieno ir rugių valymas kiek trukdė lietus, ir kai kur ukininkams teko vežti ir nevisai dar sausas pašaras ir rugiai, bet tose vietose, kur buvo vėliau kertama, kaip Lietuvos šiaurės dalyse paskutinės giedros dienos padėjo rugius suvežti, gan sausus.

Vasarojaus derlius išrodo ir gi neblogas, ir jei jis ukininkams pasisektų gerai suvalyti, galima bus sakyti, jog šie metai derliaus žvilgsniu yra neblogi.

Vilniaus klausimas Tautų Sąjungoje, kuri posėdžiavo nuo Rugsėjo 1 d. buvo išleistas p. E. Galvanausko. Kokios pasekmės, dar nežinoma.

ĮGYLĖ.

Sodo aikštelėje augo obelis nedidelė, palinkus. Įsibėgėję vaikai į ją įbėgdavo, ir lipti nereikėdavo. Ji vedė labai ankstybus obuolius ir tokius gardžius, kad liežuvį balėdavai praryti..

Aplink tą obelį stovėjo aviliai. Bitelės dieną zvimbdavo, šaudydavo pro obelėlę iš visų pusių. Drąsesnieji vaikai drįsdavo tekini pribėgę nusiraškyti obuolį. Mažasis Viktukas tik vakare, bitelėms sumigus, eidavo obuoliauti.

Kartą dieną mato Viktukas iš tolo — po obelim guli žolėje didelis geltonas obuolys, tur but labai labai gardus. Kojelės vaikui niežti bėgti ir paimti, bet tos bitės....

Labai Viktukas bičių bijojo, tik kaip tokį obuolį palikusi! Prisdengė rankelėmis veidelį ir kaip šovinsys nunėrė tarp avilių. Pačiupo obuolį ir bėga šaukdamas:

— Įgylė, įgylė!

Krito mamai į glėbį ir rodo.
— Štai čionai bitė į plaukus įsikibus.
Mama rado plaukeliuose tik šapelį: buvo nuo šakelės
į plaukus įkrięs.

JURGUTIS.

Buvo šiltas pavasario rytas. Jurgutis dar saldžiai miegojo savo lovėlėje.

Skaistus saulės spindulys pro plyšį krito jam į veidelį. Jurgutis apsivertė ant kito šono ir toliau miegojo.

Iš sodo ėmė žadinti jį lakštingala:

— Jurgut, Jurgut, atbusk, nemiegot! Tinginy, tinginy, kelkis, kelkis!

Jurgutis atbudo ir klausėsi, kaip gražiai lakštingala čiulba, po lovą raivydamasis.

Po pat langu staiga sučirško žvirblis:

— Aš vyras, aš vyras! Kai ryts, tai aš pyvs — visur manęs pilna!

Aukos.

Vargd. Seselėms — O. Steponavičaitė (Gary, Ind.) \$10.

“Laivui” pagražinti — Fr. Bružas \$1

Aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

“Laivo” Redakcija.

Redakcijos Atsakymai.

J. M. p. J. S. — Tamstos laiškelių su klausimais gavome. Atsakysime kiek vėliau.

NAUJIENA! NAUJIENA! NAUJIENA!

Ką tik gauta iš Lietuvos Naujutėlė puiki knygutė “Į AUKSO ŠALI.”

Joje aprašoma įdomūs nuotikiai iš Amerikos Lietuvių gyvenimo.

Kiekvienas amerikietis turėtų ją perskaityti

Knygutė nebrangi — kainuoja tik 40c.

Galima gauti “Draugo” Knygyne.
Kreipkitės:

“D R A U G A S,” PUB. CO.

2334 So. Oakley Ave.

Chicago, Ill.

N O R Ė D A M I

Pirkti, Parduoti Ar Mainyti Vissados Kreipkitės Pas Mus. Tas Jums Bus Ant Naudos.

S. L. FABIONAS CO.

INVESTMENTS REAL ESTATE
INSURANCE

809 W. 35th Str. Chicago

Tel Boulevard 0611 ir 0774

PADAROM PIRKIMO IR PAR-
DAVIMO RAŠTUS

Pasekmingai siunčiam pinigūs ir
Parduodam Laivakortes.

Telefonas Canal 7233

PETRAS CIBULSKIS

Maliavojimo Kontraktorius

DAŽŪ IR POPIEROS

K R A U T U V Ė

2338 So. Leavit Str.

AUKSINĒ GYVENIMO SAULĒLEIDA

Dauguma mūsų kostumerių rašo mums, kad jei jie turėdami po septynias dešimts ir aštuoniasdešimts metų šiandien gėrisi savo auksiniu amžium taip, kaip visi kiti gėrisi auksine saulėleida po tobulai dienai, tai tiktai dėka TRINER'S BITTER VYNUI. Jie turi didelį pasitikėjimą šiuo vaistu ir tą pasitikėjimą paliks savo vaikams. Štai ką vienas iš mūsų kostumerių rašo:

“Mano tėvo viduriai buvo blogame padėjime, bet jam pradėjus vartoti TRINER'S BITTER VYNĄ, tuojaus jo viduriai pasitaisė.” Mr. Matt Molek iš Silberbow, Mont. Panašių laiškų mes gauname kasdieną.

Pasitenkinę kostumeriai, tai JOSEPH TRINER KOMPANIJOS Chicago, Ill. didelis pasididžiavimas. TRINER'S BITTER VYNAS po 34 metų savo populiarškumo užima pirmą vietą beveik visose šeimynose. Jis yra geriausias vaistas nuo galvos skaudėjimo, blogo apetito, negrumuliavimo, nerviškumo ir kitų vidurinių ligų.

Visuomet turėk butelį savo namuose! (Apr.).

Tvirtas Kaip Uola

Didžiausias Lietuvių Bankas
UNIVERSAL STATE BANKAS

Visados buvo, yra ir bus
SAUGIAUSIAS IR TVIRČIAUSIAS
Kaipo Valstybinis Bankas po Illinois Valstijos
ir Chicago Clearing House Association užžiūrą.

Banko Kapitalas ir
Perviršis

\$290,000.00

Visas turtas apie

\$3,000,000.00

Todel gali but tik vienas patarimas

Dėkite pinigus į
UNIVERSAL STATE BANKĄ

į savo grynai Lietuvių Banką. Čion visados ir
suma ir procentus galima gauti ant pirmo parei
kalavimo.

Saugumas ir Patarnavimas — mūsų augimo
pamatas.

Gaukite šiaudie šio Banko knygele ir nelaiky-
kite savo pinigus visur išmėtytus.

UNIVERSAL state BANK

3252 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.